

کار گروه علمی سلامت دیجیتال

مشخصات مطلوب رئیس نظام سلامت دیجیتال کشور

جلسه ۳۶ (مورخ ۲۱ شهریور ۱۴۰۳)

مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان نهاد متولی مدیریت و هماهنگی امور فناوری اطلاعات نظام سلامت کشور که به صورت مستقیم و غیر مستقیم مهمترین نقش را در تشکیلات جاری دولت در ارتقاء سلامت عمومی به کمک مدیریت نظام سلامت دیجیتال کشور ایفا می کند.

خلاصه نامه سیاستی زیر، مشخصات مطلوب رئیس این جایگاه را از لحاظ توانمندی ها و مهارت ها و سطح اختیارات و بودجه و تشکیلات مرتبط، و نیز حوزه های مسولیت و انتظارات مسولیتی و روش ارزیابی عملکرد او را توصیف می کند.

بخش اول: بایست های جایگاهی

- ۱- شایسته است مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات به مرکز مدیریت سلامت دیجیتال تغییر نماید.
- ۲- موضوعات سلامت دیجیتال کشور، فرامعاونتی و فراوزارتی است. لذا انتظار می رود رئیس مرکز مدیریت سلامت دیجیتال وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:
 - a. دارای اختیارات فرامعاونتی و زیرنظر مستقیم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد (و عضو شورای معاونین باشد)
 - b. در کلیه کمیته ها و شوراهای فراوزارتی، دبیری ساختار مربوط را بر عهده داشته باشد.
- ۳- مرکز مدیریت سلامت دیجیتال، می بایست دارای ساختار تشکیلات متناسب با شرح برنامه و انتظارات ذکر شده در بخش حوزه های مسولیت و انتظارات (بخش های ذیل) باشد.
- ۴- مرکز مدیریت سلامت دیجیتال، می بایست دارای اختیارات اعتباری و بودجه ای پیوست های فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی کلیه پروژه ها و برنامه های مرتبط معاونت ها باشد. این سهم در هیچ پروژه مرتبطی نمی بایست از ۱۰ درصد کل اعتبارات پروژه کمتر باشد.

۵- به دلیل حجم روزمره فعالیت های فناوری اطلاعات ساختمان های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعم از شبکه، امنیت، ایستگاه های کاری، اتوماسیون، وب سایت، و، این وظایف از حوزه مرکز مدیریت سلامت دیجیتال خارج و به اداره ای زیرمجموعه معاونت توسعه واگذار گردد.

بخش دوم: حوزه های مسئولیت

انتظار می رود رئیس مرکز مدیریت سلامت دیجیتال، مدیریت، رهبری، و راهبری پنج حوزه زیر را بر اساس نقشه راه و برنامه راهبردی متناسب بر عهده داشته باشد:

۱. **حوزه رگولاتوری نظام سلامت دیجیتال کشور**: شامل تنظیم مقررات، تعرفه ها، استانداردها و ارزیابی صلاحیت ها و انتخاب، تنظیم گری و نظارت بر اپراتورهای حیطة سلامت الکترونیک
۲. **حوزه آمار و اطلاعات**: شامل پایش، رصد و تحلیل اطلاعات از ثبت داده، نگهداری، جمع آوری، تجزیه و تحلیل داده های بهداشتی و درمانی و عمومی حوزه سلامت
۳. **حوزه هوش مصنوعی و سیستم های هوشمند**: شامل توسعه، پیاده سازی و نظارت بر فناوری های هوش مصنوعی در حوزه سلامت، از جمله تحلیل داده های پزشکی، سیستم های پشتیبانی تصمیم گیری، تشخیص هوشمند، پیش بینی بیماری ها و ارتقاء نوآوری های مبتنی بر هوش مصنوعی در خدمات بهداشتی و درمانی
۴. **حوزه امنیت و محرمانگی**: شامل تضمین امنیت اطلاعات و داده های سلامت، حفاظت از حریم خصوصی بیماران، تدوین و اجرای سیاست ها و استانداردهای امنیت سایبری، نظارت بر رعایت مقررات محرمانگی و مدیریت ریسک های مرتبط با امنیت اطلاعات در سامانه های سلامت
۵. **حوزه زیرساخت سامانه های ملی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی**: شامل مدیریت مراکز داده، شبکه های اطلاعاتی و زیرساخت های ملی

بخش سوم: انتظارات دوران مسئولیت

انتظار می رود رئیس مرکز مدیریت سلامت دیجیتال، در دوران مسئولیت خود، حداقل پنج هدف راهبردی زیر را محقق نماید:

- ۱- **تحقق دسترسی شهروندان و پزشکان به پرونده الکترونیک سلامت**:
 - a. زیرساخت های استقرار پرونده الکترونیک سلامت را آماده و کلیه مراکز سلامت را به آن متصل نماید
 - b. امکان دسترسی شهروندان (به پرونده خود) و پزشکان مجاز (با اجازه صاحب پرونده و در چارچوب رعایت حریم خصوصی و قواعد محرمانگی) به این پرونده مهیا نماید.
- ۲- **طراحی و پیاده سازی بستر الکترونیک نظام پزشکی خانواده و نظام سطح بندی و ارجاع**:

a. زیرساخت‌های الکترونیک مربوط به نوبت‌دهی ملی، نظام ارجاع چندسطحی، سیستم بازخورد و پایش کیفیت خدمات، نظام پرونده پزشکی خانواده و هماهنگی با نظام بیمه‌ای مبتنی بر پزشکی خانواده را طراحی و پیاده‌سازی نماید.

b. سامانه ملی پایش نظام ارجاع را از روی نقشه مقرر سطح بندی خدمات، از طریق واگذاری با کمک دانشگاه ها و بخش خصوصی طراحی و پیاده سازی نماید و در اختیار معاونت های مربوطه قرار دهد.

۳- طراحی و استقرار نظام رگولاتوری و اپراتوری سلامت الکترونیک:

a. تشکیلات و ساختار لازم برای شکل گیری نظام رگولاتوری طراحی و به اجرا گذاشته شود.

b. فراخوان های اپراتوری با رفع انحصار، و تسهیل رقابت آزاد مبتنی بر کیفیت حداکثری برگزاری و اپراتورهای بزرگ تا کوچک سلامت الکترونیک با محدوده اختیارات سطح بندی شده و مبتنی بر تعرفه های تعیین شده برگزار و بسترهای مورد نیاز اپراتورها برای ارائه خدمات نوین سلامت، و تضمین امنیت و کیفیت خدمات تامین گردد.

c. چارچوب‌های مقرراتی برای رگولاتوری نظام سلامت الکترونیک شامل تنظیم تعرفه‌ها، استانداردها و ارزیابی صلاحیت‌ها در حوزه سلامت دیجیتال با تشکیل گروه های خبرگانی و استفاده از مشاوره صاحب‌نظران تدوین و به اجرا گذاشته شود.

۴. نظام جامع ثبت یکپارچه داده های سلامت:

a. توسعه و پیاده‌سازی استانداردهای یک نظام جامع ثبت اطلاعات سلامت که بتواند تمامی داده‌های بهداشتی و درمانی را از سطوح مختلف نظام سلامت (اعم از مراکز درمانی، بیمارستان‌ها، مراکز بهداشت، و مطب‌های خصوصی) به‌صورت یکپارچه جمع‌آوری و به صورت یکپارچه و متحد ذخیره نماید.

b. هماهنگی و تعامل‌پذیری بین سامانه‌های مختلف ثبت داده‌ها در حوزه سلامت و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی استاندارد و به‌روزرسانی‌شده برای تحلیل و استفاده از داده‌های بهداشتی را تحقق دهد.

c. زیرساخت‌های لازم جهت تبادل اطلاعات بین مراکز مختلف درمانی و ایجاد امکان دسترسی سریع و آسان به داده‌های جامع سلامت برای انجام پژوهش های بزرگ و انجام تصمیم‌گیری‌های بالینی، پژوهشی و مدیریتی را فراهم نماید.

d. از استفاده بهینه از این داده‌ها برای بهبود سیاست‌گذاری‌های بهداشتی و درمانی، انجام تحقیقات علمی، و ارتقاء کیفیت ارائه خدمات بهداشتی و درمانی حمایت نماید.

۵. طراحی و استقرار نظام یکپارچه پایش، رصد و تحلیل هوشمند اطلاعات و بازراه‌اندازی رصدخانه اطلاعات سلامت کشور:

- زیرساخت های جامع و یکپارچه جهت پایش و رصد هوشمند اطلاعات بهداشتی و درمانی در سراسر کشور فراهم گردد به‌گونه‌ای که داده‌ها به‌صورت بلادرنگ تحلیل و گزارش‌گیری شوند.
- رصدخانه اطلاعات سلامت کشور به‌منظور تجمیع و تحلیل کلان‌داده‌های سلامت و استفاده از هوش مصنوعی برای تصمیم‌گیری‌های راهبردی در سطح ملی بازطراحی و به اجرا گذاشته شود.

بخش چهارم: شایستگی های فردی رئیس مرکز مدیریت سلامت دیجیتال

انتظار می رود:

- ۱- رئیس مرکز از پایه تحصیلات مرتبط برخوردار باشد. این تحصیلات شامل کارشناسی ارشد یا ترجیحا دکترا در یکی از رشته های مرتبط مانند فناوری اطلاعات، آمار، مهندسی کامپیوتر، مدیریت فناوری اطلاعات، فناوری اطلاعات سلامت، مدیریت اطلاعات سلامت و انفورماتیک پزشکی
- ۲- رئیس مرکز از پایه تجربیات مرتبط برخوردار باشد. این تجربیات شامل حداقل ۱۰ سال تجربه کاری در زمینه فناوری اطلاعات و آمار و انفورماتیک است که حداقل پنج سال آن با سابقه مدیریتی در سطح دانشگاه های علوم پزشکی یا سازمان های مرتبط در حوزه سلامت باشد.
- ۳- رئیس مرکز از توان مدیریتی، رهبری و راهبری قوی نظام سلامت دیجیتال برخوردار باشد، به عبارتی این فرد باید با اصول نظام مدیریت فناوری اطلاعات و برنامه ریزی و مدیریت راهبردی کلان پروژه های فناوری اطلاعات، تکنیک های ارتباطی و مدیریتی قوی در پیشبرد تیمی پروژه ها، و روش های تحلیل و حل مسائل پیچیده با راهکارهای مرتبط با فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی در سطحی ملی و مهارت های ارتباطی و زبانی (زبان انگلیسی) در سطح بین المللی آشنا باشد.
- ۴- رئیس مرکز می بایست متعهد به موازین اخلاقی و ارزشهای اسلامی و مطلع از قوانین و مقررات، اسناد بالادستی و چارچوب های جاری حیطه فناوری اطلاعات حاکمیت داده، هوش مصنوعی، و سلامت دیجیتال کشور اعم از قوانین عمومی حاکم بر دولت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، قوانین برنامه توسعه، اسناد چشم انداز و باشد.
- ۵- رئیس مرکز می بایست آشنا به اعم مفاهیم پایه حوزه های زیرمجموعه و موضوعات مرتبط با حوزه سلامت دیجیتال در سطح دانش روز ملی و بین المللی باشد.

بخش پنجم: ارزیابی عملکرد

شایسته است عملکرد رئیس مرکز مدیریت سلامت دیجیتال در پایان هر سال، بر اساس شاخص های زیر (و در صورت تامین حداقل اختیارات، اعتبار، و تشکیلات و نیروی انسانی مورد نیاز) توسط ارگان های خبرگانی بیرونی ارزیابی گردد:

- ۱- میزان تحقق اهداف سلامت دیجیتال قانون برنامه هفتم توسعه متناسب با سال برنامه
- ۲- میزان تحقق اهداف برنامه راهبردی سلامت دیجیتال، بر اساس نقشه راه و برنامه راهبردی مصوب سلامت دیجیتال (مصوب شورای عالی سلامت دیجیتال وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)
- ۳- میزان تحقق انتظارات ذکر شده در بخش سوم این سند به عنوان انتظارات عمده مسئولیتی